

การพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่
ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

Developing Social Change into the Digital Age According to the New Way of
Life of Working-Age People in Pathum Thani Province

พระครูสิริภุรินิทัศน์ (ภุรินัฐ ดิษสวรรค์)

Phrakhrusiriphurinithat (Phurinat Ditsawan)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Faculty of Education, Mahachulalongkomrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: Phurinat2511@hotmail.com

Received February 16, 2025; Revised March 25, 2025; Accepted April 13, 2025

บทคัดย่อ

สังคมไทยเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบัน โดยเทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญ ส่งผลต่อเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชาชน บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แนวคิดทฤษฎีการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ เป็นกรอบการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก และด้านความคาดหวัง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ที่แตกต่างกัน

3. แนวทางการการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ต้องให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนทัศนคติและการเรียนรู้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในงานช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการดำเนินงาน ส่งผลให้การทำงานมีความสะดวกและตอบใจยุคดิจิทัลมากขึ้น ประชาชนควรพัฒนาทักษะด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านการฝึกอบรมและการศึกษาเพิ่มเติม องค์กรและภาครัฐควรร่วมมือกันในการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้แรงงานสามารถปรับตัวเข้ากับระบบการทำงานใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การพัฒนา; การเปลี่ยนแปลง; ยุคดิจิทัล

Abstract

Thai society has been continuously changing from the past to the present, with digital technology playing an important role, affecting the economy, society, and people's way of life. This article aims to 1) study the social transformation to the digital age according to the new lifestyle of working-age people in Pathum Thani Province, 2) compare the social transformation to the digital age according to the new lifestyle of working-age people in Pathum Thani Province, classified by personal factors, and 3) study the development guidelines for social transformation to the digital age according to the new lifestyle of working-age people in Pathum Thani Province. The research design is a quantitative research using the concept of the theory of development of social transformation to the digital age according to the new lifestyle as a research framework. The sample group is 400 working-age people in Pathum Thani Province. The statistics used in the research include percentages, frequencies, means, standard deviations, and multiple regression analysis. The research results are as follows:

1. The level of social transformation to the digital age according to the new lifestyle is at a high level overall. When considering each aspect, it is found that attitude is at the highest level, followed by technological capability at a high level, and expectation at a high level, respectively.

2. Results of the comparison of social transformation to the digital age according to the new lifestyle of working-age people in Pathum Thani Province Categorized by personal factors, it

was found that working-age people in Pathum Thani Province with different personal factors have changed society to the digital age according to the new way of life that is not different.

3. The approach to changing society to the digital age of working-age people in Pathum Thani Province must focus on changing attitudes and continuously learning about technology. The use of technology in work helps increase efficiency and speed up operations, resulting in work that is more convenient and responds to the digital age more. People should develop computer programming skills and data analysis through training and further education. Organizations and the government should cooperate in promoting learning so that workers can effectively adapt to new work systems, leading to sustainable development.

Keywords: Development; Change; Digital Age

บทนำ

สภาพการณ์ของสังคมไทยจากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน จะเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นสังคมเมืองหรือสังคมชนบท ทุกด้านกำลังเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อการดำรงชีวิตในสังคม เช่น การบริโภค การแต่งกาย การสื่อสาร ที่อยู่อาศัย ความเชื่ออาหารซึ่งกันและกัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เสื่อมลงโดยอิทธิพลของสื่อที่มาครอบงำ ที่เรียกว่า “ยุคดิจิทัล” ทำให้เกิดปัญหาสังคมด้านต่างๆ มากมาย

ปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้นในมิติต่าง ๆ ของชีวิตประจำวันและความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคม ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยี เป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตใหม่และการประกอบอาชีพของคนอย่างแท้จริง ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและกระบวนการทางสังคม รวมถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้องค์การต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้อาจสามารถตอบสนองต่อการดำเนินชีวิตที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยเฉพาะในภาครัฐได้มีการออกพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 โดยให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการสาธารณะ และให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูล ยกกระตือรือร้นการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐให้อยู่ในระบบดิจิทัล อันจะนำไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีระบบการทำงานและข้อมูลเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานของรัฐอย่างมั่นคงปลอดภัย มีประสิทธิภาพ รวดเร็วเปิดเผยและโปร่งใส รวมทั้งประชาชนได้รับความสะดวกในการรับบริการและสามารถตรวจสอบการดำเนินการของหน่วยงานรัฐได้ (ธัญชัช วิภัติภูมิประเทศ, 2562)

การเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมดิจิทัลในโลกปัจจุบันส่งผลกระทบทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมประเทศสมาชิกอาเซียนจึงต้องเตรียมความพร้อมก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัล โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

การเชื่อมต่อและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลาย อาเซียนได้เริ่มดำเนินงานกรอบความร่วมมือเพื่อพัฒนาความพร้อมด้านดิจิทัลสำหรับพลเมืองอาเซียน ตั้งแต่ปี 2564 ได้แก่ 1. การดำเนินงานให้ประชากรทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางที่ยังไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและไม่มี ความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นการลดช่องว่างทางดิจิทัล 2. การพัฒนาทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลแก่ประชากรอาเซียน ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ทางไกลเพื่อลดช่องว่างทางการศึกษา การมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจดิจิทัลผ่านอีคอมเมิร์ซและบริการทางการเงินดิจิทัล เชื่อมต่อกับการบริการและข้อมูลของรัฐบาล การให้บริการสุขภาพทางไกลโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลหรือด้อยโอกาส การใช้เทคโนโลยีเพื่อประเมินข้อมูลดิจิทัลอย่างมีวิจารณญาณ อำนวยความสะดวกในการใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างปลอดภัย ต่อต้านภัยคุกคามทางออนไลน์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมด้านดิจิทัล โดยออกแบบเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ดิจิทัลที่เป็นมิตรกับผู้ใช้ ผลักดันการใช้ดิจิทัลให้ครอบคลุมการให้บริการแก่ประชากรทุกกลุ่ม ส่งเสริมให้ประชากรแบ่งปันความรู้ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นได้ทั่วโลก ร่วมมือในโครงการริเริ่มระดับภูมิภาค เช่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการจัดการภัยพิบัติ การพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมนวัตกรรมและความเป็นผู้ประกอบการ ในส่วนการดำเนินงานภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC) เพื่อพร้อมรองรับการเข้าสู่สังคมดิจิทัล เช่น ด้านสุขภาพ โดยดำเนินการตามประเด็นการพัฒนาด้านสุขภาพอาเซียน ปี 2564-2568 ด้วยการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลชีวภาพเสมือนของอาเซียน และพัฒนาระบบประสานงานในภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขของอาเซียน (APHECS) เพื่อรับมือกับโรคระบาดใหญ่ในระดับภูมิภาค ประกอบไปด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านวัฒนธรรม อาเซียนได้เปิดตัวโครงการส่งเสริมการถ่ายทอดเนื้อหามรดกทางวัฒนธรรมของอาเซียนในรูปแบบดิจิทัล การจัดทำรายการจำลองภาพเสมือนแหล่งมรดกโลกของอาเซียน 2. ด้านการศึกษา โดยให้การรับรองปริญญาอาเซียนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลของระบบการศึกษาในอาเซียนในปี 2565 เพื่อมุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการเรียนการสอน ส่งเสริมระบบนิเวศการศึกษา รูปแบบดิจิทัลที่ปลอดภัย 3. ด้านการจัดความยากจน ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาชนบทและจัดความยากจน ปี 2564-2568 และการประชุมเชิงปฏิบัติการในการใช้ประโยชน์จากดิจิทัลและหมู่บ้านอัจฉริยะเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของหมู่บ้าน 4. ด้านการจัดการรับมือกับภัยพิบัติ โดยจัดทำรายงานการดำเนินงานของอาเซียน เพื่อมุ่งสู่ความสามารถในการอยู่ร่วมกับภัยพิบัติอย่างยั่งยืน เพื่อเสนอแนะนวัตกรรมทางเทคโนโลยีในการจัดการภัยพิบัติ มุ่งเน้นความสำคัญของการเพิ่มความรู้ด้านดิจิทัลเพื่อเสริมสร้างการตอบสนององกลไกและสร้างภูมิคุ้มกันเมื่อเกิดภัยพิบัติ และ 5. ด้านแรงงาน อาเซียนมีกลไกดำเนินงานตามปริญญาอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมแรงงานเพื่อการแข่งขัน การมีภูมิต้านทาน และความคล่องตัวสำหรับงานในอนาคต ซึ่งมุ่งมั่นในแนวทางการพัฒนาที่ให้นุรักษ์เป็นศูนย์กลาง โดยการเตรียมประชากรแรงงานอาเซียนให้มีความพร้อมสำหรับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (Kamkankaew et al., 2022)

การเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและทักษะทางเทคโนโลยีมีความสำคัญเพื่อให้สังคมสามารถปรับตัวเข้ากับวิถีชีวิตใหม่ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในชีวิตประจำวันส่งผลต่อการดำเนินชีวิตทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และกระบวนการทางสังคม การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา สุขภาพ และการจัดการภัยพิบัติ เป็นการเตรียมพร้อมสังคมเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

บทความวิจัยนี้นำเสนอการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะปฏิบัติในหลักการของการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ได้เป็นอย่างดี ให้มีการคิดสร้างสรรค์ (Think Creativity) และมีการนำเอาสังคมสู่ยุคดิจิทัลมาสู่การปฏิบัติ (Implement Innovations) ที่ส่งผลต่อการพัฒนาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยไว้ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลเป็นผลจากเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ต้องปรับตัวทั้งด้านอาชีพ การศึกษา และการดำเนินชีวิต แนวคิดนี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและการเสริมสร้างทักษะทางเทคโนโลยี (สุทธิพร แทนทอง, 2563)

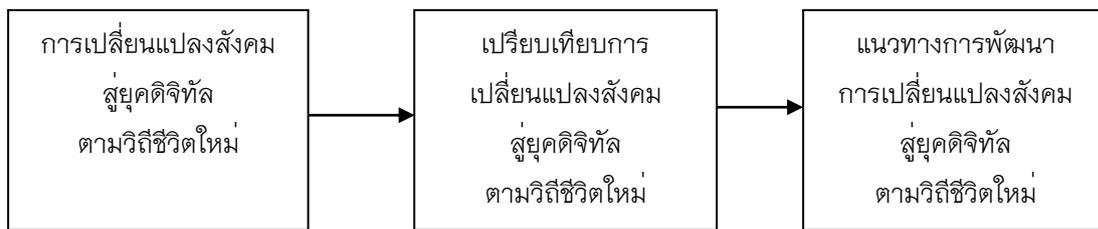
แนวคิดทฤษฎียุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่สำหรับอาเซียน วิถีชีวิตใหม่ในอาเซียนขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น e-Commerce, e-Work และ e-Learning ซึ่งส่งผลต่อประชาชนวัยทำงานในปทุมธานีที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับการทำงานทางไกลและเศรษฐกิจดิจิทัล แนวคิดนี้เน้นถึงความจำเป็นของการพัฒนาทักษะดิจิทัลและนโยบายสนับสนุนของภาครัฐ (จักรกฤษ กุมุทมาศ, 2564)

แนวคิดขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแบบใหม่ (New Social Movement) การเคลื่อนไหวทางสังคมในยุคดิจิทัลส่งผลให้ประชาชนวัยทำงานในปทุมธานีมีช่องทางในการแสดงออกและเข้าถึงข้อมูลมากขึ้น เทคโนโลยีช่วยเสริมพลังให้กับการรวมกลุ่มออนไลน์เพื่อสนับสนุนสิทธิแรงงาน ความเสมอภาคทางสังคม และการพัฒนาคุณภาพชีวิตผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล (สุรศักดิ์ ศรีธรรมกุล, 2563)

แนวคิดทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีต้องพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเพื่อให้สามารถแข่งขันในยุคดิจิทัลได้ แนวคิดนี้มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ธุรกิจ บริการ และการแก้ไขปัญหา เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงานและเศรษฐกิจดิจิทัล (กชพร เลาหเจริญ และ เฉลิมพร เย็นเยือก, 2564)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยตามแนวคิดทฤษฎีของการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 813,582 คน (กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข, 2566) โดยเลือกเก็บแบบสอบถามในพื้นที่อำเภอลำลูกกา อำเภอลองหลวง อำเภอธัญบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี มีจำนวนทั้งสิ้น 813,582 คน เนื่องจากทราบจำนวนของประชากรที่แน่นอน ดังนั้น ผู้วิจัยได้คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) จากการคำนวณตามสูตรจะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399.80 คน ดังนั้นจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบวิธีการเลือกอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดในการวิจัยและการศึกษาเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาย่ส่วนบุคคลเป็นข้อคำถามข้อมูลทั่วไปของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางในการกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามและข้อคำถาม

2. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. ระดับการศึกษา 4. อาชีพ 5. รายได้ มากำหนดเป็นตัวแปรอิสระ และการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ ได้แก่ 1. ด้านทัศนคติ 2. ด้านความคาดหวัง 3. ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยี มากำหนดเป็นตัวแปรตาม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาคความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence: IOC) สร้างคำถามแต่ละข้อ ผู้วิจัยนำข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไปใช้ในแบบสอบถาม ส่วนข้อใดที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 ผู้วิจัยจะนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ในการวิจัยครั้งนี้ผลรวมของค่า IOC

2. หาคความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความหมายตรงตามเนื้อหาเรียบร้อยแล้วไปทดสอบหาความเชื่อมั่นกับกลุ่มตัวอย่างอื่นที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการทดลองมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยพบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ที่ได้จากข้อคำถามในภาพรวมทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้ Google Form
2. ตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนที่จะนำมาประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลขตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
2. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บและคำนวณหาค่าทางสถิติ นำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียงและนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ทำการสรุปโดยใช้การวิเคราะห์แบบ (Logical Analysis) ซึ่งผู้วิจัยจะทำการสรุปผลจากย่อยไปหาใหญ่ (inductive)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)
  - 1.1 เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และร้อยละ (Percentages)
  - 1.2 เพื่อบรรยายข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีสัญลักษณ์ ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สัญลักษณ์ (S.D.) ใช้คู่กับค่าเฉลี่ยเพื่อแสดงลักษณะการกระจายข้อมูล
2. สถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics)
  - 2.1 t-test ใช้สำหรับทดสอบความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่มีตัวแปร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ
  - 2.2 F-test ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เช่น อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ (LSD.Least Significant Different)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านทัศนคติ 2) ด้านความคาดหวัง 3) ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยี แสดงรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ โดยภาพรวม

การเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ด้านทัศนคติ	4.52	.386	มากที่สุด	1
2. ด้านความคาดหวัง	4.45	.432	มาก	3
3. ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยี	4.49	.424	มาก	2
รวม	4.49	.338	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.52) รองลงมา คือ ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.49) และด้านความคาดหวัง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.45) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่าผลการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ที่ไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี คือด้านทัศนคติ รองลงมา คือด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยี และด้านความคาดหวัง ในด้านทัศนคติ พบว่า ประชาชนวัยทำงานควรปรับเปลี่ยนทัศนคติและควรเชื่อมั่นว่าหากประชาชนวัยทำงานเรียนรู้เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้งาน และมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น ก็จะสามารถทำงานได้ง่ายขึ้น มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ต่อมาในด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยี พบว่าประชาชนวัยทำงานควรที่จะหมั่นแสวงหาความรู้และเข้ารับการฝึกอบรมเมื่อมีโอกาส เพื่อพัฒนาทักษะด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเรียนรู้ระบบการทำงานใหม่ๆ ที่องค์กรมีการปรับเปลี่ยน อีกทั้งควรที่จะใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอผลงาน การเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และในด้านความคาดหวัง พบว่า องค์กรของประชาชนวัยทำงานมีความคาดหวังว่าการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่

เกิดขึ้นในองค์กรจะส่งผลในทางบวกต่อบุคลากรและมีการสร้างผลกำไรเพิ่มมากขึ้นให้แก่องค์กร ประชาชนวันทำงานจึงควรที่จะหมั่นพัฒนาตนเอง เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ นอกเหนือจากความรู้เดิมที่มีอยู่เป็นประจำ เพื่อสร้างโอกาสและความก้าวหน้าในสายงาน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทัศนคติ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถทางด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก และด้านความคาดหวัง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิสรรา ณีกรทอง และจรัญญา ปานเจริญ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของประชาชนวัยทำงาน กรุงเทพมหานคร ในยุค Digital Transformation

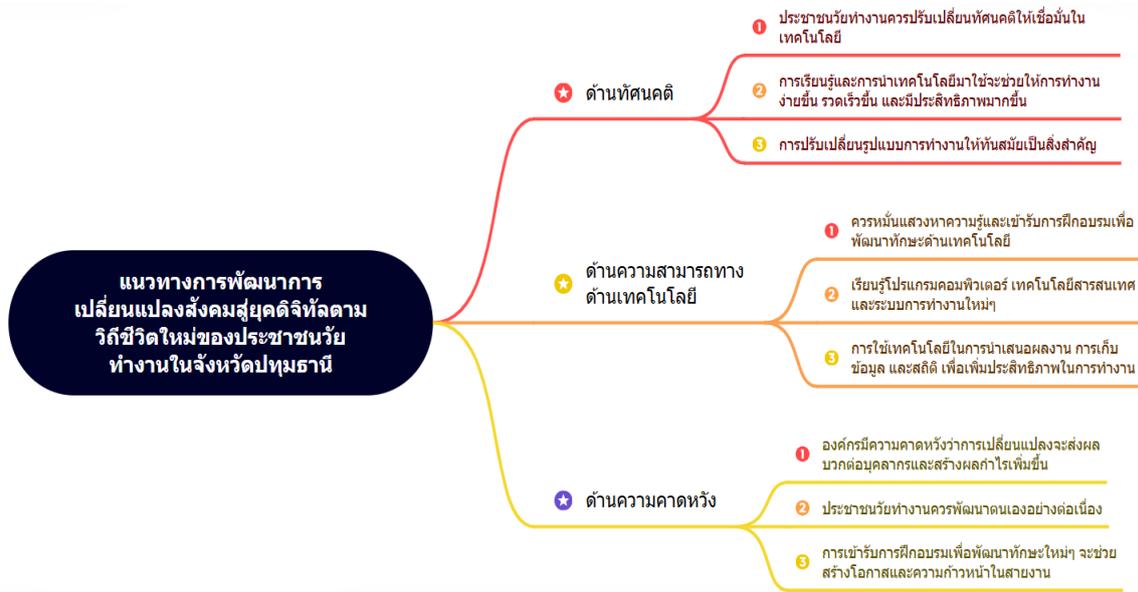
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สาสิวรรณ จุติโชติ และ ทิพมาศ เศรษฐวรโชติ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการดำเนินชีวิตอย่างไรให้มีความสุขในยุคดิจิทัล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาสังคมสู่ยุคดิจิทัลในจังหวัดปทุมธานีต้องให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนวัยทำงานให้ตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน การปรับรูปแบบการทำงานให้ทันสมัยจะช่วยเพิ่มความสะดวกและประสิทธิภาพ ควรพัฒนาความรู้ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องผ่านการฝึกอบรมและการศึกษาเพิ่มเติม การใช้เทคโนโลยีในการนำเสนอผลงานและวิเคราะห์ข้อมูลช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงาน ดังนั้น การพัฒนาทักษะดิจิทัลของประชาชนวัยทำงานเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหากฤษฏา กิตติโสภโณ และคณะ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาศักยภาพและโอกาสของคนรุ่นใหม่ในการออกแบบอนาคตชุมชนเชิงสร้างสรรค์

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การพัฒนาสังคมสู่ยุคดิจิทัลของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของการปรับตัวและพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยี ประชาชนต้องเรียนรู้และนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกสบาย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลต่อโครงสร้างเศรษฐกิจ สังคม และการทำงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์โดยนำระบบดิจิทัลมาบริหารจัดการ เพื่อลดช่องว่างและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลยังเผชิญกับความท้าทาย เช่น ความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี และความปลอดภัยทางไซเบอร์ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการสนับสนุนการศึกษา การฝึกอบรม และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนสามารถปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพและนำไปสู่การพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

ภาพที่ 2 แสดงแนวทางการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานี

สรุป

การเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลเป็นกระแสที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะประชาชนวัยทำงานที่ต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่ จังหวัดปทุมธานี เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งส่งผลกระทบต่อรูปแบบการทำงาน การดำเนินชีวิต และการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวันจากการวิจัยพบว่า ระดับการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับสูง โดยมีปัจจัยสำคัญคือทัศนคติที่เปิดกว้างต่อเทคโนโลยี รองลงมาคือความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และความคาดหวังต่อการเปลี่ยนแปลง อย่างไรก็ตาม การเปรียบเทียบระดับการเปลี่ยนแปลงระหว่างกลุ่มประชากรที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงสู่ยุคดิจิทัลมีผลกระทบในวงกว้าง และไม่ได้จำกัดอยู่ที่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะแนวทางการพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนี้จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการปรับเปลี่ยนทัศนคติและความเชื่อของประชาชนวัยทำงาน ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน การทำงานในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี

เช่น การใช้ระบบอัตโนมัติ การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอผลการทำงานผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะทางเทคโนโลยีเป็นอีกปัจจัยที่มีความสำคัญ ประชาชนวัยทำงานควรได้รับโอกาสในการพัฒนาความรู้ด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และเครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงานและความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงขององค์กร การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการใช้สถิติในการตัดสินใจ จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงานได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ภาครัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล นโยบายที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาแพลตฟอร์ม ที่ช่วยให้ประชาชนวัยทำงานสามารถเข้าถึงเครื่องมือและความรู้ทางเทคโนโลยีได้ง่ายขึ้น โดยสรุปการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลในจังหวัดปทุมธานี เป็นไปอย่างรวดเร็ว และได้รับการยอมรับจากประชาชนวัยทำงานในระดับสูง อย่างไรก็ตาม การพัฒนาที่ยั่งยืนในยุคดิจิทัลจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งการพัฒนาองค์ความรู้ การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และการส่งเสริมทักษะทางเทคโนโลยี เพื่อให้ประชาชนสามารถปรับตัวและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีในการทำงานและการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 สังคมดิจิทัลต้องการความรู้และทักษะใหม่ที่ต่างจากในอดีต องค์กรควรสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรมเพื่อเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ และทักษะที่เกี่ยวข้องเป็นสิ่งสำคัญ เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางด้านดิจิทัล (digital literacy) การทำงานร่วมกับเทคโนโลยี (tech collaboration) และการเรียนรู้การทำงานในรูปแบบที่เป็นจำนวนมาก (remote work practices) และยังคงควรสนับสนุนให้มีการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในเทคโนโลยีและสังคมดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

1.2 ควรสนับสนุนนโยบายและกฎหมายที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างแรงบันดาลใจและสนับสนุนให้บุคลากรมีความสามารถในการปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง การสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมภายในองค์กรและการสร้างพื้นที่ที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งที่ควรพัฒนา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชาชนวัยทำงานในจังหวัดอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่ของประชากรกลุ่มอื่น ๆ ที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงสังคมสู่ยุคดิจิทัลตามวิถีชีวิตใหม่

เอกสารอ้างอิง

- กชพร เลหาหเจริญ และ เฉลิมพร เย็นเยือก. (2564). ความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปทุมธานี. *วารสารบริหารการพัฒนา นวัตกรรมเชิงบูรณาการ*, 1(1), 29–39. สืบค้นจาก <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/IIDMJ/article/view/971>
- กรมอนามัย, กระทรวงสาธารณสุข. (2566). *ระบบสารสนเทศสนับสนุนงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม*. สืบค้นจาก <https://dashboard.anamai.moph.go.th/kpis/portal/view?id=31>
- จักรกฤษ กมูทมาศ. (2564). แนวโน้มของการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาเทศบาลในพื้นที่ขอนแก่นเมืองอัจฉริยะ. *วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(3), 77–101. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/kkbsjournal/article/view/242644>
- ชนิสรา ผณีทอง และ จริญญา ปานเจริญ. (2564). ความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของประชาชนวัยทำงาน กรุงเทพมหานคร ในยุค Digital Transformation. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 35(2), 94–111. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPUsthiparithatJournal/article/view/249884>
- ธัญธัช วิภัติภูมิประเทศ. (2562). สังคมวิทยาดิจิทัล : แนวคิดและการนำไปใช้. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*, 6(1), 43–55. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/srj/article/view/187959>
- พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, พระปลัดระพีณ พุทธิสารโร และ สุภัทรชัย สีละใบ. (2564). การพัฒนาศักยภาพและโอกาสของคนรุ่นใหม่ในการออกแบบอนาคตชุมชนเชิงสร้างสรรค์. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(1), 1–13. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jssr/article/view/249431>
- สาสิวรรณ จุติโชติ และ ทิพมาศ เศวตวรโชติ. (2564). การดำเนินชีวิตอย่างไรให้มีความในยุคดิจิทัล. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 1(3), 77–88. สืบค้นจาก <https://ojs.mbuslc.ac.th/index.php/issj/article/view/61>
- สุทธิพร แทนทอง. (2563). ทฤษฎีและการเรียนรู้ในโลกยุคดิจิทัล: ทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้และการเรียนรู้แบบผสมผสาน. *วารสารสวนสุนันทาวิชาการและวิจัย*, 14(1), 79–93. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/ssajournal/article/view/256516/>
- สุรศักดิ์ ศรีธรรมกุล. (2563). การเคลื่อนไหวทางสังคมในยุคดิจิทัล. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 7(10), 85–97. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/247520>

- Kamkankaew, P., Sribenjachot, S., Wongmahatlek, J., Phattarowas, V., & Khumwongpin, S. (2022). Reconsidering the mystery of digital marketing strategy in the technological environment: opportunities and challenges in digital consumer behavior. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews*, 2(4), 43–60.
<https://doi.org/10.14456/jsasr.2022.29>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper & Row.